

ବୋଧ ଆକ୍ରାହଣ ଇତ୍ୟାଦି
କେରଳ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ
1 ଫେବୃଆରୀ 2001

[ଏସ୍. ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଏବଂ ଖାଇ.କେ. ସଭରଖାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ତୟ]

ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ମୋଟର ଯାନର ପ୍ରବେଶ ଉପରେ କେରଳ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ 1 ଧାରା 2 (j) ଏବଂ 3 - ଧାରା 3 ର ସାମ୍ବିଧାନିକ ବୈଧତାକୁ ଅଗଣ୍ୟଦେଶ ଆବେଦନରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଖାରଜ - ଅପିଲରେ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା : ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ଚାଲିକା II ର ସ୍ତମ୍ଭ 52ର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିକ୍ରୟ, ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରବେଶ - ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ, ଏକ ମୋଟର ଯାନ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିବାକୁ ଦାୟୀ ରହିବ - କେବଳ ଏକ ମୋଟର ଯାନର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ଯଥା ଏକ ଆବକ୍ଷ ପରିସରରେ ସୀମିତ ରଖାଯିବ, ଏହାକୁ ଏକ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଯାନ ଭାବରେ ପରିଗଣିତ କରିବ ନାହିଁ - ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1988, ଧାରା 2 (28) ।

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950 ଅନୁସୂଚୀ VII ଚାଲିକା II ସ୍ତମ୍ଭ 52 ଏବଂ 57 - ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ମୋଟର ଯାନର ପ୍ରବେଶ ଉପରେ କେରଳ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3ର ବୈଧତା ।

ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ମୋଟର ଯାନର ପ୍ରବେଶ ଉପରେ କେରଳ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ, ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1988 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ମୋଟର ଯାନର ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧିକୃତ ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ହାରରେ ଟିକସ ଆଦାୟ କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (28) ଅଧୀନରେ ଏକ 'ମୋଟର ଯାନ' କୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଖନନକାରୀ ଏବଂ ସଡ଼କ ରୋଲ୍‌ରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବା ନେଇ ହୋଇଥିବା ଆପତ୍ତିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କାଏମ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଦୁଇ ଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠରେ ହୋଇଥିବା ଅପିଲ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ।

ଅପିଲକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (j) ଅନୁଯାୟୀ 'ମୋଟର ଯାନ' ର ସଂଜ୍ଞା ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ଖନନକାରୀ ଏବଂ ସଡ଼କ ରୋଲ୍ ମୋଟର ଯାନ ନୁହେଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଖନନକାରୀ ଏବଂ ସଡ଼କ ରୋଲ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋଟର ଯାନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ତଥାପି ଏହାକୁ ମୋଟର ଯାନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ, ଯେହେତୁ ଖନନକାରୀ ଏକ ଆବକ୍ଷ ଅଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଏବଂ ସଡ଼କ ରୋଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ରାସ୍ତାରେ ଏକ ଯାନ ଭାବରେ ନୁହେଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ପ୍ରଦାନର ଘଟଣା ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2001] 1 S.C.R.

ଅପିଲଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ : 1. ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ଡାଲିକା II ର ସ୍ତମ୍ଭ 57 ଅନୁଯାୟୀ, ଯାହା ବିଚାର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ହେଉଛି ଯାନବାହନ ଉପରେ ଟିକସ ଯାହା ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ଡାଲିକା II ର ସ୍ତମ୍ଭ 52ର ପରିପ୍ରେକ୍ଷିରେ ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି ବିକ୍ରୟ, ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରବେଶ ।

ବୋଲାନି ଓର୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ, [1974] 2 SCC 777; *ମେସର୍ସ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ କୋଲ୍ ପିଲ୍ଟ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1992] Suppl. 3 SCC 133; *ଗୁଡ଼ଲୟାର୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1997] 5 SCC 752 ଏବଂ *ଡାଲମେଣ୍ଟ ସୁଗର୍ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ*, [1961] 3 SCR 242, କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2. ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଦହର 2 (j) 'ମୋଟର ଯାନ' କୁ ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (28) ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ମୋଟର ଯାନ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ । ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ଏହାର ଧାରା 3 କୌଣସି ମୋଟର ଯାନର ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ଟିକସ ଆଦାୟ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହକୁ ସମ୍ପନ୍ନ କରିଥାଏ, ଯାହା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ହାରରେ ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଦାୟୀ । ତେଣୁ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ, ଗୋଟିଏ ମୋଟର ଯାନ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରବେଶ କରି ସେଠାରେ ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ କରିବା ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟରେ ମୋଟର ଯାନ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

3. ଖନନକାରୀ ଏବଂ ସଡ଼କ ରୋଲର୍ ହେଉଛି ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋଟର ଯାନ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ସ୍ଵୀକାରୋକ୍ତି ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଖନନକାରୀ ଏବଂ ରୋଡ୍ ରୋଲର୍ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ । କେବଳ ଏକ ମୋଟର ଯାନକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି ଯେପରିକି ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପରିସରରେ ସୀମିତ ରହିବା, ଏହାକୁ ଏକ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଯାନ ଭାବରେ ପରିଗଣିତ କରିବ ନାହିଁ ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : 1997 ର ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 6216-6222 ।

ଡି.ସୁ. ସଂଖ୍ୟା 1289, 1417, 1407, 1409/96 ଏବଂ ଓ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 18232, 19645/96 ଏବଂ ଡି.ସୁ. ସଂଖ୍ୟା 1404/1996 ରେ କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 25.2.97 ରିଖ ଏବଂ ତା 17.3.97 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ସହିତ

ସି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 8866-8869/97, 1998 ର 1542 ଏବଂ 2779 ।

ବୋଧ ଆବ୍ରାହମ ବନାମ ରାଜ୍ୟ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ]

ଉପସ୍ଥିତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଏଚ୍.ଏନ୍. ସାଲଭେ, ସୁଶ୍ରୀ ବି. ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ମେନନ, ସୁଶ୍ରୀ ଅନୁରାଧା ଦତ୍ତ, ଜି. ପ୍ରକାଶ, ଶ୍ରୀମତୀ ବୀନା ପ୍ରକାଶ, ବି.ଭି. ଦୀପକ ଏବଂ ବିନୋଦ ଏମ୍.ପି. ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଖନନକାରୀ ଏବଂ ରୋଡ୍ ରୋଲର୍ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା : ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ତା 5.7.1994 ରିଖରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା । ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ, କୌଣସି ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ କୌଣସି ମୋଟର ଯାନର ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ଅଧିକୃତ ମାଧ୍ୟମରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ହାରରେ ଟିକସ ଆଦାୟ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ, ଯାହା ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1988 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଦାୟୀ । ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ସାମ୍ବିଧାନିକ ବୈଧତାକୁ କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ କାଏମ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ 'ମୋଟର ଯାନ' କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ତଥ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରାଯାଏ ଏବଂ ସେହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଅନୁଜ୍ଞାପତ୍ର ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଏବଂ ଏହି ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଯାନଟି ଏକ 'ମୋଟର ଯାନ' ଅଟେ । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏପରି ଯାନ ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଖାପଖୁଆଇବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ, ଏହାକୁ 'ମୋଟର ଯାନ' ଭାବରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଦେବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ପଞ୍ଜୀକରଣ ପୂର୍ବରୁ ଟିକସ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ପଞ୍ଜୀକରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କରୁଥିବା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନୁହେଁ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ପରିମାଣ ଯାନ କ୍ରୟ ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେୟ ସାଧାରଣ ବିକ୍ରୟ ଟିକସରୁ କାଟି ନିଆଯିବ, ଏବଂ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି ।

ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଯେଉଁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥାଏ ତାହା ହେଉଛି ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (28) ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା 'ମୋଟର ଯାନ' ରେ ଖନନକାରୀ ଏବଂ ରୋଡ୍ ରୋଲର୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ କି ନାହିଁ । ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ମୋଟର ଯାନର ପ୍ରବେଶ ଉପରେ କେରଳ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ [ଏହାପରେ 'ଅଧିନିୟମ' ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ] ଅନୁଯାୟୀ ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ

- (i) ଖନନକାରୀ ଏବଂ ରୋଡ୍ ରୋଲର୍ ମୋଟର ଯାନ ନୁହେଁ ଯାହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (j) ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟର ଯାନର ସଂଜ୍ଞା ଅଧୀନରେ ଆସେ;
- (ii) ଯଦିଓ ଖନନକାରୀ ଯନ୍ତ୍ର ଏବଂ ସଡ଼କ ରୋଲର୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ମୋଟର ଯାନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ଏହାର ବ୍ୟବହାରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ମୋଟର ଯାନ ହେବ ନାହିଁ, ଏହି ଅର୍ଥରେ ଏହା ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ହେବ ନାହିଁ,

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2001] 1 S.C.R.

ଯେହେତୁ ଖନନକାରୀ ଏକ ଆବଦ୍ଧ ଅଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଏବଂ ସଡ଼କ ରୋଲର୍ ଗୁଡ଼ିକ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ରାସ୍ତାରେ ଯାନ ଭାବରେ ନୁହେଁ;

(iii) ପଞ୍ଜୀକରଣ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ପଇଠ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରଥମ ଯୁକ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର *ବୋଲାନୀ ଓରସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ*, [1974] 2 SCC 777 ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତୀକ୍ଷ୍ଣ, ରୋକର ଏବଂ ଗ୍ରାକ୍ଟର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମାଧାନ କରିଥିଲେ । *ମେସର୍ସ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ କୋଲ୍ ଫିଲ୍ଡ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ*, [1992] Supp. 3 SCC 133 ଏବଂ ପୁଣିଥରେ *ଗୁଡ଼ଲୟାର୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1997] 5 SCC 752 ମାମଲାରେ ସ୍ଥିତି ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି । ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ମଧ୍ୟ ଉପରୋକ୍ତ ବିବାଦର ସମର୍ଥନରେ *ଡାଇମଣ୍ଡ ସୁଗାର ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ*, [1961] 3 SCR 242 ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଖନନକାରୀ ଏବଂ ରୋଡ୍ ରୋଲର୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିସ୍ଥିତି ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ମାଲିକଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ସେଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ପରିସରରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା, କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁମତି ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, କିମ୍ବା ସେଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥିଲା କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲେ, କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କର ଓଜନ ଏବଂ ଆକାର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ସେମାନଙ୍କର ଏକ ଖାଲି ଏବଂ ଭାରଯୁକ୍ତ କ୍ଷମତା ଥିଲା, କାରଣ ଏହି ଯାନଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଏକ କାରଖାନା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆବଦ୍ଧ ପରିସରରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁକୂଳିତ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାରର ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉପନୀତ ଉପସଂହାର ଏବଂ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମକୁ ଯାହା ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା ହେଉଛି ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା II ର ସ୍ତମ୍ଭ 52 ର ପରିସର ଯାହା ବିକ୍ରୟ, ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସୂଚିତ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ, ଯାହା ବିଷୟରେ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ, କେବଳ ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିଲା, ଯେଉଁଠି ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା II ର 57ତମ ସ୍ତମ୍ଭ ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ମୋଟର ଯାନ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉପୁଜିଥିବା ଟିକସ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଉଥିଲା । ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା II ର ସ୍ତମ୍ଭ 57 ଅନୁଯାୟୀ, ଯାହା ବିଚାର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ହେଉଛି ଯାନବାହନ ଉପରେ ଟିକସ ଯାହା ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ବିଧାନର ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ତାଲିକା II ର ସ୍ତମ୍ଭ 57ର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଛି ବିକ୍ରୟ, ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରବେଶ । ଏହାର ମୌଳିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି

- (i) ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରବେଶ ;
- (ii) ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପଭୋଗ, ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (j) 'ମୋଟର ଯାନ' କୁ ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1988 (କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ 59/1988) ର ଧାରା 2 (28) ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ମୋଟର ଯାନ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ । ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 କୌଣସି ମୋଟର ଯାନର

ବୋଧ ଆବ୍ରାହମ ବନାମ ରାଜ୍ୟ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ]

ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ଟିକସ ଆଦାୟ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହକୁ ସମ୍ପନ୍ନ କରିଥାଏ, ଯାହା ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଦାୟୀ, ଯେଉଁ ହାର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ, ଏକ ମୋଟର ଯାନ ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟରେ ଯାହା ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଦାୟୀ ।

ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ ଖନନକାରୀ ଏବଂ ସଡ଼କ ରୋଲର୍ ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋଟର ଯାନ ଅଟେ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସ୍ଵୀକାରୋକ୍ତି ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଖନନକାରୀ ଏବଂ ରୋଡ୍ ରୋଲର୍ ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ । ତଥାପି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପସ୍ଥାପିତ ବିବାଦ ହେଉଛି ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆବଶ୍ୟକ ପରିସରରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । କେବଳ ଏକ ମୋଟର ଯାନକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି ଯେପରିକି ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପରିସରରେ ସୀମିତ ରହିବା, ଏହାକୁ ଏକ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଯାନ ଭାବରେ ପରିଣତ କରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆମ ମତରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସଠିକ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ଆମର କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ତେବେ, ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ମୋଟର ଯାନ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛି କି କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ରିହାତି ପ୍ରବେଶ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ପନ୍ନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସମୟରେ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

ଆର୍.ସି.କେ.

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

“ଉପଭୋକ୍ତାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତ୍ତ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।